

2025-06-13

Ert diarienummer: KN2025/00288, Klimat- och näringslivsdepartementet

Djurens Rätts remissvar till SOU 2024:98 En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

Djurens Rätt är Sveriges ledande djurrätts- och djurskyddsorganisation och ser att förslagen i utredningen riskerar att påverka djurskyddet. Detta då flertalet miljötillstånd rör storskalig uppfödning av djur. Det är mycket viktigt att kvaliteten på miljökonsekvensbeskrivningar och miljötillstånd bibehålls eller förbättras, även om handläggningstider kortas.

Djurens Rätt skulle vilja framföra att djurskyddsintressen behöver läggas till i 16 kap. 13 § punkt 1 i Miljöbalken. Det är av stor vikt att djuren har någon som står upp för dem när miljötillstånd för industriell djurhållning beslutas.

Vidare anser Djurens Rätt att det kan vara av vikt att behålla begreppet "miljöfarlig verksamhet" för tillståndskrav, för att det ska vara tydligt att miljön riskeras av sådana verksamheter. Förslaget att byta ut begreppet till "miljöpåverkande verksamhet" riskerar att urvattna betydelsen av regleringen eftersom alla verksamheter egentligen är påverkande på miljön i olika grad.

Utredningen föreslår inga ändringar i vilka verksamheter med djur som är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Djurens Rätt menar tvärtom att nuvarande gräns på 40 000 platser för fjäderfän respektive 100 djurenheter är för högt satt. Även mindre anläggningar än sådana klassas som djurfabriker och har stor påverkan på djuren och närområdet, vilket ska behöva prövning enligt Miljöbalken. Vi föreslår att tillståndsplikten sänks till 20 000 platser för fjäderfän och 50 djurenheter för anmälningsplikt.

Utredningen föreslår inte heller några ändringar i storleken på sanktionsavgifter, vilket är mycket konstigt när vi sedan senaste ändringen genomgått en ekonomisk inflation. Sanktionsavgifterna är mycket lågt satta i dag, vilket gör att miljöfarliga verksamheter hellre betalar avgifterna än att rätta sig efter lagstiftningen. Ett färskt exempel är Kronfågels slakteri i Valla, Katrineholms kommun, som systematiskt släpper ut mer förorenat vatten än vad de har tillstånd för.¹ De avgifter och viten som hittills beslutats om är knappt märkbara för så stora företag.

Slutsats

Den eskalerande industrialiseringen av djurhållningen i Sverige är något som tyder på att kraven behöver skärpas för när miljötillstånd behövs. Tillståndsprövningen behöver kunna stoppa den problematiska industrialiseringen av hur djur används och hanteras i Sverige, och storleken på viten och böter behöver ses över. Därtill behöver djurskyddsintresset finnas med i prövning av tillstånd, eftersom djuren annars inte har någon som för deras talan.

Remissvaret har beretts av:

Sebastian Wiklund,
Samhällspolitisk chef

Anna Harenius,
Sakkunnig

Djurens Rätt arbetar globalt för att göra skillnad för de djur som är flest och har det sämst. Det har vi gjort sedan 1882. Med våra målinriktade kampanjer, företagssamarbeten och politiska påverkansarbeten är vi en av världens ledande djurrätts- och djurskyddsorganisationer, med omkring 50 000 medlemmar i Sverige.

¹ Dagens Nyheter (2025) Hemsida: <https://www.dn.se/ekonomi/kronfagel-bryter-mot-miljotillstand-systematiskt/>